

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะ

การมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย

Home-Based learning Activities to Enhance Goal-Setting

Skills of Early Childhood

¹ธัญชา สุวรรณพันธ์, ²จิตรา ชนะกุล, ³กิตติศักดิ์ เกตุนุติ,

⁴สุดาเรศ ศิริสิทธิ์ธนาภาค และ ⁵วัชรีย์ ร่วมคิด

¹Tanatcha Suwannaphan, ²Chittra Chanagul, ³Kittisak Ketunuti

⁴Sudares Sirisittanapak and ⁵Watcharee Ruamkid

^{1,2,4}คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³คณะการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

⁵คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

^{1,2,4}faculty of education, Mahasarakham University.

³UTCC School of Early, Childhood Education.

⁵faculty of education, Loei Rajabhat University.

¹Corresponding Author's Email: 63010870002@msu.ac.th

Received: February 12, 2025; **Revised:** April 16, 2025; **Accepted:** April 21, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ในการเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 4-6 ปี โรงเรียนบ้านดอนแดง จำนวน 12 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง จำนวน 6 ชุด และแบบสังเกตทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยจำนวน 4 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติ Wilcoxon sign test ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัย ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้ 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน

เพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมในระดับดี ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ผ่านความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง ซึ่งสามารถขยายผลไปสู่ การจัดการศึกษาในบริบทจริง ทั้งในระดับชั้นเรียนและภายในครอบครัวได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: การเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน; การมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ; เด็กปฐมวัย

Abstract

The purpose of this research is 1) to study the organization of learning activities using the home as a base for early childhood, focusing on the skills of goal-setting skills for success of preschool children. 2) To compare the goal-setting skills for success before and after the implementation of home-based learning activities for early childhood. 3) To study the satisfaction of parents regarding the organization of home-based learning activities for early childhood to goal-setting skills for success. The sample group consisted of early childhood aged 4 to 6 years from Ban Don Daeng School, totaling 12 children, selected through purposive sampling. The research instruments included 6 sets of home-based learning activities for parents and 4 observation forms for assessing early childhood's goal-setting skills. Data were analyzed using mean calculation. Standard deviation and the statistical method used for data analysis is the Wilcoxon sign test. The research findings revealed that early childhood who participated in home-based learning activities to enhance their goal-setting skills for success. The research findings indicate that 1) organizing home-based learning activities for children enhances their goal-setting skills for success, 2) early childhood who participated in home-based learning activities to enhance their goal-setting skills showed significantly higher levels of achievement compared to before the intervention at the .05 level, and 3) parents expressed a high level of satisfaction with the activity set. The research results reflect that organizing home-based learning activities is an effective approach to developing preschool children, particularly in goal-setting skills, through collaboration between teachers and parents. This approach can be appropriately expanded to real educational contexts, both in classrooms and within families.

Keywords: Home-Based Learning; Goal-Setting Skills for Success; Early Childhood

บทนำ

เด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นช่วงเวลาที่มีการพัฒนาการรวดเร็วและละเอียดอ่อนในทุกด้าน การส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสมจึงมีความสำคัญ World Health Organization (2020) ได้สรุปแนวทางการดูแลเด็กในช่วงวัยแรกเกิดถึง 8 ปี ว่าการพัฒนาเด็กควรเกิดจากความร่วมมือของครอบครัวและชุมชน มีแนวทางที่สอดคล้องกันในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของเด็ก การสนับสนุนจากผู้ปกครองและคุณครู มีความสำคัญในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและหลากหลายโดยเน้นการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามวัยของเด็ก สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย (2562) ที่ได้กำหนดให้ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก โดยสนับสนุนให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาและการพัฒนาทักษะของเด็ก รวมถึงการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ด้วยเหตุนี้พ่อแม่ผู้ปกครอง

จึงมีบทบาทสำคัญในการร่วมมือกับโรงเรียน เพื่อให้บุตรหลานมีพัฒนาการสมวัย สอดคล้องกับการใช้หลักธรรม อธิบาป 4 ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ (ความพอใจ รักในสิ่งที่ทำ), วิริยะ (ความเพียรพยายาม), จิตตะ (ความตั้งใจจริง), และ วิมังสา (การพิจารณาไตร่ตรอง) ถือเป็นแนวทางที่สามารถประยุกต์ใช้ ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดพื้นฐานแห่งความสำเร็จที่มั่นคงในชีวิตของเด็ก ทั้งในด้านการเรียนรู้ การดำรงชีวิต และการพัฒนาศักยภาพอย่างสูงสุดในอนาคต

การพัฒนาเด็กปฐมวัยในยุคปัจจุบันต้องพัฒนาทักษะที่จำเป็นหลายด้าน โดยเฉพาะทักษะชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม อารมณ์ การสื่อสาร การคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เป็นต้น การพัฒนาทักษะเหล่านี้สามารถทำได้ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในบ้านและที่โรงเรียน ซึ่งผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และทักษะพื้นฐานที่สำคัญอีกทักษะหนึ่งในการพัฒนาเด็กไปสู่ความสำเร็จในชีวิต คือทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ หลายกลุ่มได้ให้เป็นความสำเร็จสูงสุดสำหรับเด็กปฐมวัย จากการวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 พบว่าในมาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 สภาพที่พึงประสงค์สำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี คือ ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ ซึ่งก่อนที่จะทำงานให้สำเร็จได้นั้น เด็กต้องมีการตั้งเป้าหมายสู่ความสำเร็จก่อน สอดคล้องกับ Angela Duckworth (2016) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของ "grit" หรือความมุ่งมั่น รวมถึงการตั้งเป้าหมายและการมีวินัยในการทำตามแผนที่วางไว้จนสำเร็จ ว่าความมุ่งมั่นหรือการมีเป้าหมายในการทำกิจกรรมจะเป็นตัวผลักดันให้ประสบความสำเร็จ และยังสอดคล้องกับ พิชาณิกา เพชรสังข์ (2559) ที่สรุปว่าการมุ่งเป้าหมายนั้นมีความสำคัญต่อบุคคลเนื่องจากเมื่อบุคคลมีเป้าหมายก็จะทำให้บุคคลสามารถควบคุมตนเอง ควบคุมทิศทางการทำงานให้ไปสู่เป้าหมายได้โดยอาศัยความพยายาม ไม่ย่อท้อและมีความหวังว่าจะบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่ง บุญชนก ธรรมวงศา (2563) ได้กล่าวถึงจุดสำคัญว่าต้องมีเป้าหมายในใจที่ชัดเจนว่าตัวเองกำลังทำอะไร และจะไปถึงเป้าหมายอย่างไร เนื่องจากเด็กต้องใช้ทักษะนี้ระหว่างการมีส่วนร่วมในชั้น รับฟังความเห็นผู้อื่น เพื่อตั้งเป้าหมายและกำหนดแนวทางเรียนรู้ ไปจนปรับเปลี่ยนวิธีเรียนรู้ไปตามจุดแข็ง จุดอ่อนของตน รวมทั้งต้องเอาชนะใจตนเองเพื่อทำตามเป้าหมายที่ตั้งใจให้ได้

การมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ จึงหมายถึงการจัดการงานให้เสร็จ ตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญของงาน เริ่มต้นลงมือทำ การไม่ติดกับปัญหาเล็กน้อยจนล้าภาพรวมของงาน การคาดการณ์ผลของการกระทำ การติดตามสะท้อนผลจากการกระทำเพื่อปรับปรุงงานให้ดีขึ้น นวลจันทร์ จุฑาทักติกุล และคณะ (2560) อีกทั้งสุภาวดี หาญเมธี (2561) ยังได้กล่าวถึงทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จไว้ว่า คือ ความพากเพียรเพื่อบรรลุเป้าหมาย ความใส่ใจในเรื่องเวลา ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง และติดตามความก้าวหน้าของเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง มีความมุ่งมั่น อดทนเพื่อบรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะมีความอุปสรรคใด ๆ ก็พร้อมฝ่าฟันจนสำเร็จ

การส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ควรเริ่มต้นตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือผู้ปกครองและครูผู้สอน โดยเฉพาะผู้ปกครองซึ่งเป็นผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดกับเด็กและมีอิทธิพลต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กเป็นอย่างมาก ซึ่งในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (2560) ได้กล่าวถึงแนวทาง

การจัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้ปกครองต้องมีส่วนร่วมกับการพัฒนาเด็ก สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือเด็กต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนพร้อมกันไปอย่างต่อเนื่องทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยโรงเรียนต้องสื่อสารทำความเข้าใจทุกฝ่าย ทั้งพ่อแม่ ชุมชน และสังคม เพื่อให้ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544) ดังนั้นการสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อให้ผู้ปกครองได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพของลูกที่บ้านจึงเป็นสิ่งจำเป็น

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กมีหลายวิธี ซึ่งวิธีการหนึ่งคือใช้บ้านเป็นฐานในการเรียนรู้ ซึ่งครูเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ให้พ่อแม่ได้สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก พ่อแม่ได้เรียนรู้ฝึกฝน การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเด็ก ทำให้เด็กได้รับการพัฒนา ชีวาลัย ลิ้มรัชตะกุล และพิมวิภา บุษผาสุก (2565) สอดคล้องกับ Epstein (1997) ที่ได้เสนอแนวทางในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาว่ามีหลายวิธี เช่น การให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก (parenting) การเป็นอาสาสมัคร (volunteering) การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้ปกครองไปจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (learning at home) เป็นต้น ซึ่งธิดา พิทักษ์สินสุข (2564) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน เป็นแนวคิดที่ว่า “เด็กอยู่ที่ไหน การเรียนรู้อยู่ที่นั่น” เป็นการจัดการเรียนรู้ที่让孩子ได้คิด ตัดสินใจ ลงมือทำ มีความกระตือรือร้น ซึ่งบทบาทที่สำคัญของครูคือ การออกแบบกิจกรรมให้ผู้ปกครองได้ทำร่วมกับเด็ก โดยมีเป้าหมายเดียวกันคือ การพัฒนาเด็กโดยเคารพเวลาของครอบครัว ให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ปกครองแต่ละครอบครัวอย่างเท่าเทียมกัน ส่วนบทบาทผู้ปกครองคือ การได้รับทราบถึงวิธีการสนับสนุน ให้กำลังใจและวิธีการช่วยเหลือเด็กที่บ้าน การสนทนาเกี่ยวข้องกับงานในห้องเรียนและการบ้าน มีความเข้าใจโปรแกรมการเรียนการสอนในแต่ละปี และจากสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้ในแต่ละเรื่อง และเห็นคุณค่าในทักษะการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกับครู ดังนั้นการจัดการศึกษาโดยใช้บ้านเป็นฐานในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมของครอบครัวที่ดำเนินอยู่เป็นปกติ จึงเป็นวิธีที่เหมาะสมในการพัฒนาเด็กร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครอง สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2548) (อ้างถึงใน วรรณานันดาเขียน, 2553) ที่ระบุว่า กิจกรรมในครอบครัว นอกจากจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ยังสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความรับผิดชอบร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกันใน การทำงาน เช่น งานบ้าน งานสวน งานอดิเรก ฯลฯ เป็นต้น

จากการที่ผู้วิจัยทำหน้าที่ครูผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ได้พบว่า เด็กส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการตั้งเป้าหมาย และการวางแผนขั้นตอนในการทำกิจกรรม การควบคุมตนเอง การจดจ่อ ทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมได้สำเร็จตามเป้าหมาย ผู้วิจัยได้ลงเยี่ยมบ้านและสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ปัญหาหลักที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยในปัจจุบันคือ เด็กขาดการฝึกฝนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ อีกทั้งผู้ปกครองยังขาดความเข้าใจในการส่งเสริมให้เด็กทำงานอย่างมีเป้าหมาย รู้จักการวางแผน การประเมินผลหรือการเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดการพัฒนาทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ซึ่ง Epstein (1995) ได้กล่าวถึงรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็ก

จะต้องเพิ่มทักษะและความรู้ให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กและการอบรมเลี้ยงดู มีการสื่อสารระหว่างบ้านและโรงเรียน มีการช่วยเหลือเด็กให้เกิดการเรียนรู้ที่บ้าน เปิดโอกาสให้ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก สอดคล้องกับ ธันย์ สุภาแสน (2563) ได้กล่าวว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโดยใช้บ้านเป็นฐาน สามารถกระทำได้โดยโรงเรียนและผู้ปกครองต้องมีความเข้าใจในบทบาทของตน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครองให้มีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจว่า การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยจะช่วยเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้หรือไม่ ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องในการเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ก่อนและหลังการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ในการเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งเกี่ยวเนื่องกับวิทยานิพนธ์การจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน เพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย ได้รับหนังสือรับรองจริยธรรมจาก คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เลขที่ 343-297/2567 วันที่ 5 มิถุนายน 2567

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านดอนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 24 คน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 12 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ นักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-6 ปี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านดอนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำนวน 12 คน อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม โรงเรียนบ้านดอนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (Field Study)

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-6 ผู้ปกครอง จำนวน 12 ครอบครัว (Key Informant)

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย มี 3 ชนิด ประกอบด้วย

- 4.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง จำนวน 6 ชุด
- 4.2 แบบสังเกตทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน
- 4.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง

ขั้นตอนที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนที่วางไว้ต่อไปนี้

5.1 ผู้วิจัยส่งจดหมายขอความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยจากโรงเรียนบ้านดอนแดง ซึ่งส่งโดยตรงมีผู้อำนวยการโรงเรียนรับรองเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้และคัดเลือกผู้ปกครอง จำนวน 12 ครอบครัว โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

- 5.1.1 ผู้ปกครองมาด้วยความสมัครใจ ให้ความร่วมมือได้ครบตามเวลา
- 5.1.2 ผู้ปกครองมีอุปกรณ์เทคโนโลยี มีอินเทอร์เน็ต สามารถติดต่อสื่อสารกับคุณครู และถ่ายรูปถ่ายวิดีโอส่งผ่านทางไลน์ได้ เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ

5.1.3 ผู้ปกครองสามารถอ่านออก-เขียนได้

5.2 ผู้วิจัยประชุมผู้ปกครองชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีปฏิบัติ การจัดกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง รับรู้ มีความเข้าใจในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง

5.3 ผู้วิจัยนำแบบสังเกตพฤติกรรมทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยไปสังเกตเด็กในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การปั้นดินน้ำมันก่อนการใช้ชุดกิจกรรมโดยใช้บ้านเป็นฐาน

5.4 ผู้ปกครองดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองจำนวน 6 ชุด เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน เพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยลงเยี่ยมบ้านสังเกตพฤติกรรมทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย และพูดคุย สัมภาษณ์ผู้ปกครองทุกสัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน

ขั้นตอนที่ 6 เมื่อเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน ครบทั้ง 6 ชุด ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรมทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย หลัง การจัด

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การปั้นดินน้ำมัน โดยใช้แบบสังเกตทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย

ขั้นตอนที่ 7 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตก่อนและหลังมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้สูตร Wilcoxon sing test และข้อมูลที่ผู้ปกครองประเมินพฤติกรรมทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จนำมาประกอบการวิเคราะห์ด้วย ภาพ/วิดีโอ

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย โดยเน้นทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย ข้อมูลเชิงปริมาณแสดงทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน ประกอบด้วย

1.1 ข้อมูลเชิงปริมาณแสดงทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย โดยรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย ด้านการควบคุมตนเอง และด้านการประเมินเป้าหมาย

1.2 ข้อมูลเชิงปริมาณแสดงทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย โดยรวม 4 ด้าน โดยแบ่งช่วงอายุ 4-5 ปี และ 5-6 ปี ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย ด้านการควบคุมตนเอง และด้านการประเมินเป้าหมาย

ผลการศึกษาทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนจากการสังเกตทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และสถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติ Wilcoxon sign test โดยอธิบายได้ดังนี้

1. กลุ่มเด็กอายุ 4-5 ปี เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-5 ปี มีผลคะแนนทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จโดยด้านการตั้งเป้าหมายก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.50 อยู่ในระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.83 อยู่ในระดับดี ด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.83 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.00 อยู่ระดับดี ด้านการควบคุมตนเอง ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.5 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 6.17 อยู่ระดับดี ด้านการประเมินเป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.50 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.67 อยู่ระดับดี รวมทุกด้านก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย 17.33 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 28.67 อยู่ระดับดี แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการเปรียบเทียบลำดับคะแนนด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test พบว่าคะแนนหลัง การทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้าน

2. กลุ่มเด็กอายุ 5-6 ปี เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 5-6 ปี ผลคะแนนทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ โดยด้านการตั้งเป้าหมายก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย 6.00 อยู่ในระดับดี หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 8.17 อยู่ในระดับดี ด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.00 อยู่ระดับพอใช้ หลังการ

ทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 8.00 อยู่ระดับดี ด้านการควบคุมตนเอง ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.5 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 8.17 อยู่ระดับดี ด้านการประเมินเป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 5.33 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 8.17 อยู่ระดับดี รวมทุกด้านก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 19.83 อยู่ระดับดี หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 32.51 อยู่ระดับดี แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการเปรียบเทียบลำดับคะแนนด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test พบว่าคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้านโดยภาพรวมของเด็กปฐมวัยทั้งสองกลุ่มอายุ มีผลคะแนนสูงขึ้น อธิบายได้ดังนี้กลุ่มเด็กอายุ 4-6 ปี

เด็กปฐมวัยอายุระหว่าง 4-6 ปี มีผลคะแนนทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จโดยด้านการตั้งเป้าหมายก่อนการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ย 4.58 อยู่ในระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 8.00 อยู่ในระดับดี ด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.92 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.50 อยู่ระดับดี ด้านการควบคุมตนเอง ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 3.75 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.17 อยู่ระดับดี ด้านการประเมินเป้าหมาย ก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 4.25 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 7.92 อยู่ระดับดี รวมทุกด้านก่อนการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 16.5 อยู่ระดับพอใช้ หลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ย 30.59 อยู่ระดับดี แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพผลการเปรียบเทียบลำดับคะแนนด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test พบว่าคะแนนหลังการทดลองเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกด้านประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง ประกอบด้วย ดังนี้ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง ผู้ปกครองทั้งหมด 12 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด มีอายุระหว่าง 31-60 ปี โดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 41-50 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่คือปริญญาตรี ความสัมพันธ์กับเด็กส่วนใหญ่เป็นมารดา และอาชีพส่วนใหญ่คือรับจ้าง ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง ลำดับความพึงพอใจมากที่สุดคือ ลักษณะกิจกรรมที่ให้ผู้ปกครองและเด็กทำร่วมกัน มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก มีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ 4.92 อยู่ในระดับ มากที่สุด และลำดับความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ ตัวหนังสืออ่านง่าย รูปแบบตัวอักษรชัดเจน และขั้นตอนในการทำกิจกรรมมีการอธิบายชัดเจน ง่ายต่อการนำไปใช้ มีความพึงพอใจเฉลี่ยอยู่ที่ 4.42 อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงความเหมาะสมและประโยชน์ของกิจกรรมในการพัฒนาทักษะเด็กปฐมวัย

จากการที่ผู้วิจัยลงพื้นที่พบปะกับเด็กและผู้ปกครองในการทำกิจกรรมโดยใช้บ้านเป็นฐานในระยะเวลา 6 สัปดาห์ ประกอบด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงคุณภาพสะท้อนผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 4-6 ปี ในระดับอนุบาลปีที่ 2 และ 3 ผู้ปกครองได้ใช้ชุดกิจกรรมที่ประกอบด้วย 6 กิจกรรมหลัก ได้แก่ งานบ้านธรรมดา งานเล่น งานครัว งานสวน หนูน้อยรักโลก และงานประดิษฐ์ ดำเนินการต่อเนื่องเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ผลการดำเนินงานพบว่า ผู้ปกครองมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ากิจกรรมช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและ

พัฒนาทักษะของเด็กอย่างเห็นได้ชัด ผู้ปกครองสะท้อนว่า เด็กมีความสุข สนุกกับกิจกรรม และสามารถวางแผนหรือสื่อสารความต้องการได้ดีขึ้น ขณะที่ผู้ใหญ่เองได้ใช้เวลาร่วมกับเด็กมากขึ้น เช่น การทำงานบ้าน ฟังนิทาน และทำกิจกรรมที่ช่วยลดเวลาการใช้โทรศัพท์ของเด็ก กิจกรรมมีความยืดหยุ่น เหมาะกับการทำที่บ้าน และส่งเสริมพฤติกรรมเชิงบวกทั้งในเด็กและผู้ปกครองจากข้อมูลเชิงคุณภาพที่ผู้ปกครองได้สะท้อนผล การใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม ทำให้เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้นของลูก

วัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นต่อทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานในครั้งนี้ ดำเนินการกับผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 และ 3 อายุ 4-6 ปี โดยมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กใน 4 ด้าน ได้แก่ การตั้งเป้าหมาย การวางแผน การควบคุมตนเอง และการประเมินเป้าหมาย ผู้ปกครองได้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องเป็นเวลา 6 สัปดาห์ และให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันในด้านพัฒนาการของเด็กในด้านการตั้งเป้าหมาย ผู้ปกครองพบว่าเด็กสามารถเลือกสิ่งที่ต้องการทำได้อย่างชัดเจน เช่น การเลือกประดิษฐ์ของเล่นหรือวางแผนกิจกรรมของตนเอง เด็กเริ่มมีความมั่นใจในการสื่อสารความตั้งใจ เช่น “หนูจะปั่นจักรยานหลังอาหาร” หรือ “วันนี้หนูอยากล้างจานให้สะอาด” บางรายสะท้อนว่าเดิมเด็กจะรอคำสั่งจากผู้ใหญ่ แต่หลังทำกิจกรรมสามารถตั้งเป้าหมายได้ด้วยตนเองด้านการวางแผนสู่เป้าหมาย พบว่าเด็กมีพัฒนาการในการเรียงลำดับความคิดและวางแผนกิจกรรม เช่น คิดล่วงหน้าว่าต้องเตรียมอะไรบ้างเมื่อจะทำงานครัว หรือสามารถจัดลำดับก่อน-หลังของกิจกรรม เช่น “ทำการบ้านเสร็จแล้วค่อยช่วยงานบ้าน” ผู้ปกครองหลายรายกล่าวตรงกันว่า เด็กเริ่มมีระบบความคิดที่เป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้นจากการร่วมทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 1 : ตัวอย่างการตั้งเป้าหมาย วางแผนร่วมกับผู้ปกครอง

1. ด้านการควบคุมตนเอง ผู้ปกครองสะท้อนว่าเด็กมีพัฒนาการในเรื่องความตั้งใจและความพยายามอย่างต่อเนื่อง เช่น จากเดิมที่ทำกิจกรรมไม่จบหรือขาดสมาธิ เด็กเริ่มสามารถทำกิจกรรมให้เสร็จ เช่น วาดรูประบายสีจนเสร็จ และมีสมาธิกับกิจกรรมที่ทำ นอกจากนี้ เด็กบางคนสามารถอดทนต่อสิ่งรบกวน เช่น การไม่เปลี่ยนกิจกรรมแม้มีเพื่อนชวนเล่นอย่างอื่น แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านความมุ่งมั่นและการควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ดีขึ้น

2. ด้านการประเมินเป้าหมาย ผู้ปกครองหลายคนสังเกตว่า เด็กสามารถสะท้อนผลงานของตนเองได้ เช่น การตรวจสอบผลงาน เปรียบเทียบกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ และบอกวิธีปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองได้ นอกจากนี้ยังเห็นถึงความภาคภูมิใจและความสุขของเด็กเมื่อสามารถทำงานได้สำเร็จ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงในชีวิตประจำวัน

ภาพที่ 2 : ตัวอย่างการประเมินเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสามารถเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาทักษะการตั้งเป้าหมาย การวางแผน การควบคุมตนเอง และการประเมิน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในอนาคต ผลสะท้อนจากผู้ปกครอง ตลอดจนการลงเยี่ยมบ้านและการสัมภาษณ์ร่วมกับผู้บริหารและครูหลังดำเนินกิจกรรมครบ 6 สัปดาห์ พบว่าเด็กมีพัฒนาการที่ชัดเจน โดยกิจกรรมทั้ง 6 ชุดสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตประจำวัน ทำให้เด็กเห็นประโยชน์และความสำคัญของทักษะการมุ่งเป้าหมายอย่างชัดเจน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ได้พัฒนาขั้นบันของแนวคิดการให้ผู้ปกครองมีเป้าหมายและส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กยอมรับและเคารพความแตกต่างของแต่ละครอบครัว ประกอบด้วยเนื้อหาและกิจกรรมที่เน้นให้เด็กและผู้ปกครองได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยผู้วิจัยออกแบบชุดกิจกรรมโดยคำนึงถึงบริบทของครอบครัว ความพร้อมของผู้ปกครองในการเข้าร่วมกิจกรรม ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองมีองค์ประกอบคือ ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรม สื่ออุปกรณ์ และการประเมินผลที่ชัดเจน ผู้ปกครองสามารถทำความเข้าใจและนำไปใช้ได้ง่าย กรอบของการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้ในคู่มือมีความ

ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนตามบริบทหรือสถานการณ์ของครอบครัว เช่น ปรับเวลา สถานที่หรืออุปกรณ์ที่ใช้ทำในการทำกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ (Situational Learning Theory) ของ Lave & Wenger (1991) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นดีที่สุดเมื่ออยู่ในบริบทที่เป็นธรรมชาติและสัมพันธ์กับชีวิตจริง ผู้ปกครองสามารถปรับใช้กิจกรรมได้ในทุกช่วงเวลา โดยไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์หรือการเตรียมการที่ซับซ้อน อีกทั้งชุดกิจกรรมเน้นให้ผู้ปกครองและเด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกันโดยมีการตั้งเป้าหมายที่นำไปสู่ความสำเร็จ วางแผนและประเมินผลการทำงาน โดยผู้วิจัยคอยแนะนำการใช้ชุดกิจกรรมและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่เคียงข้างผู้ปกครอง สร้างกำลังใจ กำลังความคิด ช่วยขจัดปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น จึงทำให้ผู้ปกครองมั่นใจในการใช้ชุดกิจกรรมมากขึ้น

2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐาน มีทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่เน้นให้เด็กและผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีเป้าหมายผ่านชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครอง ที่เด็กคุ้นเคยในกิจวัตรประจำวัน เช่น กิจกรรมงานบ้าน ผู้ปกครองชวนลูกตั้งเป้าหมายในสิ่งที่เด็กเลือกและอยากทำ มีการวางเป้าหมายความสำเร็จ วางแผนในสิ่งที่จะทำร่วมกับเด็กเป็นขั้นตอน โดยเด็กวาดภาพ หรือผู้ปกครองช่วยบันทึกเป้าหมายและการวางแผน ทบทวนเป้าหมาย แผนงาน ก่อนทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น น้องไข่มุก อายุ 4-5 ปี เลือกที่จะล้างจาน โดยวางแผนกวาดเศษอาหารทิ้งก่อน ล้างด้วยน้ำยาล้างจานและน้ำสะอาด นำไปเก็บในชั้นวางจานเป็นต้น ซึ่งในระหว่างทำกิจกรรมผู้ปกครองคอยแนะนำ ช่วยเหลือและร่วมทำกิจกรรมกับเด็ก ตลอดจนให้กำลังใจเมื่อทำได้สำเร็จและให้เด็กได้ทบทวนปัญหาและกระบวนการที่ทำให้เด็กประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับจริยา ทรงนิพิฐกุล (2562) กล่าวว่า ทฤษฎีระบบชีวนิเวศวิทยาส่งผลต่อพัฒนาการในทุกด้านของเด็ก กระบวนการอบรมเลี้ยงดูที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับครูในการพัฒนาเด็กไปในทิศทางเดียวกันย่อมส่งผลต่อการพัฒนาเด็กได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ บัณฑิตา อินสมบัติ, อนงค์นารถ ยิ้มช่าง, สุชานาฏ ไชยวรรณ (2564) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้ปกครอง ในการพัฒนาทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จที่สำคัญคือ การส่งเสริมพัฒนาการจากกิจวัตรประจำวัน จะช่วยให้เด็กรู้ว่าในแต่ละวันต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้กลายเป็นกิจวัตรที่ต้องทำในแต่ละวัน หรือให้ทางเลือกเพื่อให้เด็กมีโอกาสในการเลือกตัดสินใจ โดยไม่ใช้การบังคับ หรือใช้การเจรจาต่อรองเพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กด้วยการให้เด็กทำในสิ่งที่ชอบ และสิ่งสำคัญคือให้การสนับสนุนที่เพียงพอเพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ปกครองจำเป็นต้องสังเกต และให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง จนกว่าเด็กจะเกิดความชำนาญและมีพัฒนาการที่ดีขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้พบปะพูดคุยกับผู้ปกครองในวันจันทร์และวันศุกร์ ทางโทรศัพท์และกลุ่มไลน์ติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อให้คำปรึกษาและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ปกครองเมื่อเกิดความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กขณะอยู่ที่บ้านด้วย สอดคล้องกับ Haynes (1993) ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับ ธิดา พิทักษ์สินสุข (2565) ที่กล่าวว่า สัมพันธภาพที่ดี คือกุญแจสำคัญในการทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้ปกครองเพราะจะทำให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจในแนวทางการอบรมเลี้ยงดูมากขึ้น

3. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองอยู่ในระดับดี โดยผู้ปกครองมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันคือชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันของเด็กมีความคุ้นเคย และผู้ปกครองสามารถทำร่วมกับเด็กโดยไม่ยุ่งยาก ซึ่งมีการออกแบบและขั้นตอนการจัดกิจกรรมในลักษณะปลายเปิด มีความยืดหยุ่นปรับตามบริบทของแต่ละครอบครัว เนื้อหาสั้นกระชับ รูปเล่มและสีสันทสวยงาม มีภาพประกอบเนื้อหาทำให้เข้าใจได้ง่าย ตัวอักษรใหญ่อ่านง่าย สอดคล้องกับ Nunrana (2015) ที่กล่าวว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีควรมีการออกแบบให้สวยงาม มีรูปปก เนื้อหา รูปภาพประกอบ เพื่อดึงดูดผู้อ่าน ขนาดตัวอักษรควรมีขนาดที่เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสื่ออุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมเป็นสื่อที่หาได้ง่ายภายในบ้าน และผู้วิจัยได้จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองและเด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น งานบ้าน งานเล่น งานครัว งานสวน งานหนูน้อยรักโลก งานประดิษฐ์ เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการดำเนินการวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงประเด็นเชิงลึกและข้อค้นพบที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยอย่างชัดเจน แต่อยู่ในลักษณะขององค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการสะท้อนมุมมองประสบการณ์ และการปฏิบัติจริงของผู้วิจัยในฐานะครูปฐมวัยดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิดกับเด็กและผู้ปกครอง โดยสามารถสรุปเป็นข้อเสนอเชิงแนวคิดได้ดังนี้

ประการแรก ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานไม่ควรถูกมองเพียงเป็นกิจกรรมเสริมจากโรงเรียน แต่ควรยกระดับเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยผ่านการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัว โดยเน้นให้กิจกรรมสอดคล้องกับบริบทจริง เช่น งานบ้าน งานสวน งานครัว ฯลฯ ซึ่งเป็นการบูรณาการการเรียนรู้เข้ากับวิถีชีวิต ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ มีเป้าหมาย และเห็นคุณค่าของการลงมือทำร่วมกับครอบครัว

ประการที่สอง ผู้วิจัยเสนอแนวคิดว่าการฝึกฝนทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จในเด็กปฐมวัยควรได้รับการปลูกฝังในลักษณะ “วิถีปกติ” ของชีวิตในครอบครัว มากกว่าจะเป็นเพียงกิจกรรมเฉพาะช่วงเวลาหรือในบริบทของโรงเรียนเท่านั้น ซึ่งแนวทางนี้จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมการตั้งเป้าหมายเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน และการมีความภูมิใจในผลลัพธ์ของตนเอง โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้อย่างเข้าใจและให้กำลังใจ

จากข้อค้นพบข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานมีศักยภาพอย่างยิ่งในการเป็นแนวทางส่งเสริมทักษะชีวิตที่สำคัญให้กับเด็กปฐมวัย หากได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทครอบครัว และมีการสนับสนุนจากครูและผู้ปกครองอย่างมีคุณภาพ จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและยั่งยืน

สรุป

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จนั้น สามารถส่งเสริมมีทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ ซึ่งแสดงพฤติกรรมให้เห็นทั้งในด้านตั้งเป้าหมาย วางแผนสู่ความสำเร็จ ควบคุมตนเองและประเมินเป้าหมายของตนเองได้ เนื่องจากผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญและมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนร่วมลงมือทำกิจกรรมกับเด็กอย่างมีเป้าหมาย ให้กำลังใจสนับสนุนเพื่อให้เด็กบรรลุเป้าหมาย อีกทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานเป็นการส่งเสริมศักยภาพของเด็กเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จ จึงเป็นแนวทางที่ครูและผู้ปกครองสามารถนำไปพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพได้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสามารถเสริมสร้างทักษะการมุ่งเป้าหมายสู่ความสำเร็จของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

สำหรับครูปฐมวัย ควรนำแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานไปปรับใช้ในการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของเด็ก โดยเน้นกิจกรรมที่สอดคล้องกับชีวิตจริงของครอบครัว และสามารถประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับผู้ปกครอง ควรนำชุดกิจกรรมที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเป้าหมายร่วมกับบุตรหลาน สนับสนุนให้เด็กลงมือทำตามลำดับขั้นตอน และประเมินผลด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างวินัย ความภาคภูมิใจ และแรงจูงใจภายในของเด็ก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่น โดยผู้ปกครองที่หลากหลายอาชีพ เพื่อดูว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

2. ควรนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานสำหรับผู้ปกครองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเปรียบเทียบกับรูปแบบคู่มือผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมแบบอื่นๆ เพื่อจะได้คู่มือผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม

บรรณานุกรม

- จริยา ทรงนิพิฐกุล. (2562). *บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. สืบค้น 27 ตุลาคม 2567 จาก <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2417>
- ชัชวาลย์ ลิ้มรัชตะกุล และ พิมวิภา บุบผาสุข. (2565). การจัดการเรียนรู้โดยใช้บ้านเป็นฐานบูรณาการกับการสอนในรูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัยในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 16(4), 22-34.
- ฉันทย์ สุภาแสน. (2563). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โรงเรียนอนุบาลเอกราช จังหวัดเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต วิทยาลัยครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ธิดา พิทักษ์สินสุข. (2562). *วิกฤตปฐมวัยกระทบอนาคต*. *วารสารการจัดการทางการศึกษาปฐมวัย*. 1(1), 77-89.
- นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล และคณะ. (2560). *การพัฒนาและหาค่าเกณฑ์มาตรฐานเครื่องมือประเมินการคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย*. นครปฐม: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บัณฑิตา อินสมบัติ, อนงค์นารถ ยิ้มช่าง และ สุชานาฏ ไชยวรรณ. (2564). ผู้ปกครองกับการประเมินทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จของเด็กปฐมวัย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. 15(2), 29-38.
- บุญชนก ธรรมวงศา. (2563). *Self-regulation: มีเป้าหมาย กำกับตัวเอง หักห้ามใจ ไม่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน*. สืบค้น 17 พฤศจิกายน 2567 จาก <https://thepotential.org/knowledge/self-regulation/>
- พระราชบัญญัติการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา*. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2567 จาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>
- พีชานิกา เพชรสังข์. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทฤษฎีแรงจูงใจไม่ล้มฤทธิ์และทฤษฎีการตั้งเป้าหมายสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณานันดาเจียน. (2553). *ผลของการให้ความรู้การทำกิจกรรมในครอบครัวสำหรับผู้ปกครองผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อการพัฒนาจิตสาธารณะของเด็กปฐมวัย*. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2561). *คู่มือพัฒนาทักษะสมอง EF Executive Functions สำหรับครูปฐมวัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

Duckworth, A. (2016). *Grit: The power of passion and perseverance*. N.D.: An Imprint of Simon & Schuster.

Epstein, J. P. (1995). *School/family/community partnerships: Caring for the children*. N.D.: Publisher.

Haynes, N. M., & Comer, J. P. (1993). The Yale school development program: Process, outcomes, and policy implications. *Urban Education*. 28(2), 166-199.

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. U.K: Cambridge University Press.

World Health Organization. (2020). Nurturing care for early childhood. World Health Organization. Retrieved 25 July 2024 from <https://www.who.int/publications/i/item/nurturing-care-for-early-childhood>